

Uitgeteld na 40 dagen?

Wordt alles weer 'gewoon' wanneer het veertigdagen-project ten einde is en we Pasen gevierd hebben? Er is toch juist iets nieuws begonnen? Een pleidooi voor een herwaardering van de dagen ná Pasen.

Bart Trouwborst

De veertigdagentijd vormt vanouds een centrale en kostbare periode in het kerkelijk jaar. In menig eredienst krijgt deze periode een bijzonder accent, al dan niet met een speciaal veertigdagen-project, voor jong en oud. Ook in het persoonlijk leven is voor velen de veertigdagentijd betekenisvol. Als een periode van bewust leven en bidden. Een tijd van stilstaan bij de weg van Christus voor ons. Een tijd ook van aftellen en toelevan naar Pasen.

Na Pasen lijken we echter weer over te gaan tot de orde van de dag. En dat terwijl er met Pasen iets nieuws begonnen is: een tweede veertigdagentijd, zelfs nog een trede hoger dan de eerste. Met Pasen is immers de periode van veertig dagen ingeluid die naar het feest van Hemelvaart toeleidt. En nog tien dagen verder, na vijftig dagen dus, wordt Pinksteren gevierd.

Het Beloofde Land

Het is opmerkelijk dat wij de periode ná Pasen over het algemeen veel minder een eigen karakter geven. De zondagen staan nog wel even in het teken van Pasen, maar al snel kabbelt alles weer voort. Hemelvaart – vaak het ondergeschoven kindje van de christelijke feestdagen genoemd – vormt daarbij niet een nieuw hoogtepunt, maar eerder slechts een kleine rimpeling in de vijver. En ook al mag het Pinksterfeest zich over het algemeen wel degelijk verheugen in vreugdevolle vieringen, daarna gaat alles toch echt weer terug naar het oude. En dat

terwijl Pasen veeleer een doorstart betekent, of beter: een nieuw begin. Wij zijn toch met Christus ópgestaan en op onze benen gezet? Zodat ons leven nu pas écht begint?

Met een zekere jaloezie kijk ik naar de synagoge. Het Pesachfeest – het feest van de bevrijding uit de slavernij van Egypte, waar het christelijke Pasen als feest van de bevrijding uit de zonde en de dood diep mee verbonden is – vormt daar immers niet een eindpunt, maar juist een begin. Met Pesach is men niet 'uitgeteld', op dat moment begint het tellen pas goed. Maar liefst zeven maal zeven dagen vindt de 'omer-telling' plaats,

Bevrijd uit het donker mag je uittellen dat het goed komt

de telling van de eerstelingen van de oogst, op weg naar het Wekenfeest dat als oogstfeest op de vijftigste dag na Pesach gevierd wordt (Leviticus 23). Wie bevrijd is van de macht van het donker, mag 'erop rekenen' dat het goed komt – dat kun je als het ware op je vingers uittellen! Uit Egypte geroepen mag het volk toelevan naar de oogst die het wacht in het Beloofde Land. Het is niet toevallig dat in het Nieuwe Testament bij het Pinksterfeest sprake is van 'vruchten van de Geest'. Want nu Jezus is opgestaan – als 'eersteling' – valt er eveneens veel goeds te verwachten.

40 dagen ná Pasen

Voor de gemeente zou dit moeten betekenen dat zij na Pasen bewust verder telt. Veertig dagen lang naar Hemelvaart en vervolgens nog tien dagen verder op weg naar het feest van de vijftigste dag: Pinksteren.

Ging Christus na zijn periode van veertig dagen in de woestijn trouwens ook niet verder 'in de kracht van de Geest'? Ging hij niet iets dóen met wat die eerste veertig dagen hem 'opgeleverd' hadden? Lucas vertelt dat Hij onderricht gaf en met de mensen deelde van wat hijzelf die eerste veertig dagen had geleerd en ontvangen. Na zijn periode van inkeer ging er toen iets van hem uit. Zijn tijding ging daarbij uit over de hele streek (Lucas 4:14,15). Dit gold rond de veertigdagentijd in zijn leven, het boek Handelingen vertelt vervolgens dat er na Christus' opstanding een nieuwe veertigdagentijd aanbrak. Ná Pasen leerde hij zijn discipelen veertig dagen lang over het koningschap van God.

Delen en vieren

Er zijn veel plaatsen in de Bijbel die ons bij een voortgaande beweging bepalen. Pasen mondde uit in Hemelvaart. De schrijver van de Hebreeënbrief vertelt zelfs dat de ten hemel gevaren Christus voorgedaan is tot 'binnen het voorhangsel' (Hebr. 6:19,20). Daarmee wordt de allerheiligste plaats in de hemel aangeduid. Vroeger bracht de hogepriester iets van het bloed van het offerdier mee tot in de allerheiligste plaats van het aardse heiligdom. En nu, zo zegt de schrijver, is Christus als Hogepriester met zijn offer door het voorhangsel in de hemel gegaan, ons ten goede.

De schrijver van de Hebreeënbrief verbindt hier de gedachte aan dat er hoop is, die vóór ons ligt. De mens heeft alle reden zich naar deze toekomst uit te strekken. Zo voegt Hemelvaart iets wezenlijks toe aan Pasen. De gave van de Geest met Pinksteren vormt uiteinde-

Een kunstzinnige Omerkalender, te vergelijken met een adventskalender.

lijk de bekroning van alles: Israëls God is zijn mensen nu voorgoed nabij. Kortom, vormen de dagen van de eerste veertigdagentijd een periode van inkeer en gedenken, de veertig dagen ná Pasen (of, zo men wil, vijftig dagen) betekenen een periode van naar buiten treden. Een periode van delen en vieren van het koningschap en de kracht van God, die de mens juist richting de toekomst wil stuwten. Een periode waarbij de heilige Geest niet de minste rol speelt.

Doorstart

Er is veel voor te zeggen om Pasen, als het hart van de feesten van de kerk, niet een eindpunt te laten zijn maar meer een 'doorstart'. Pasen als feest waarnaartoe geleefd wordt in een eerste veertigdagen-

tijd en waar weer uit vandaan geleefd wordt in een tweede veertigdagentijd. Mij staat daarbij een periode voor ogen waarin dit besef voelbaar gemaakt wordt.

In het veertigdagen-project ná Pasen moet het gaan over de vruchten van Christus' werk

Met daarin onder meer opnieuw een verbindend project, voor jong en oud. Daarin gaat het dan over de vruchten van Christus' weg en werk voor ons. Over Hemelvaart en over het werk van de Geest. Over de grote toekomst voor Israël en de vol-

keren en over de vraag wat dit alles voor ons concrete leven betekent. Welke kracht of drive geeft de opstanding van Christus aan ons leven? Hoe leven wij in de kracht van zijn Geest écht een nieuw leven? En hoe delen wij de goede boodschap van Gods koninkrijk uit? Een project dat wortelt in Israëls omer-telling. Als spiegelbeeld van de eerste veertigdagentijd mag dit een periode zijn waarin juist blijdschap en uitbundigheid hun plek vinden. Vanwege de hoop die voor ons ligt.

Na veertig dagen al uitgeteld? Een opgewekt mens (ver)telt juist verder!

Ds. Bart (G.A.) Trouwborst is predikant in de Hervormde Gemeente Nieuwleusen: www.barttrouwborst.nl.